

Dordtse Leerregels III-IV, art. 6-10: Geroepen.

Orde van dienst:

Welkom

Votum en zegengroet

Psalm 126

Gebed

Inleiding: Dordtse Leerregels.

Lezen: Matth. 13: 1-23

NLB 841 Wat zijn de goede vruchten

Tekst: DL III-IV, art. 6-10

Preek

Geloofsbelijdenis: zingen GK 177 Heer, u bent mijn leven.

Gebed

Collecten

GK 139: 1, 6

Zegen.

Inleiding:

De vorige keer ging het over het 'Licht van de natuur'.

Dat betekent: het licht dat vanuit de natuur op God valt. De vraag of je God uit de natuur kunt kennen. Of je weet wat Hij wil. Wat goed en kwaad is.

Het antwoord was: ja en nee.

Ja: de natuur, de schoonheid van de schepping, vertellen ons, dat er een Maker moet zijn. De natuurwetten maken duidelijk dat er iemand is, die die natuurwetten en natuurconstanten hebben ingesteld. Zoals een horloge vertelt, dat er een horlogemaker is. Goed en kwaad duiden op een hogere macht, een rechter.

Er valt dus veel licht op God.

Tegelijk **nee:** want we verdraaien dat licht. Drukken deze kennis over God weg. We willen van nature niet met deze God leven. We willen geen wetten, die onze vrijheid beperken. En dus zien we wel dat er een god moet zijn. Maar we maken die god naar ons beeld. We maken zelf uit wat goed en kwaad is.

Het licht van de natuur is dus niet voldoende om ons hart naar deze God open te stellen.

We hebben zijn evangelie daar ook voor nodig.

Preek:

Mag ik een rare vraag stellen?

Zit u op de katschool of op de aapschool?

Oké, ik zal het uitleggen.

In het Hindoeïsme worden duizenden goden vereerd.

Dat kun je heel actief doen of heel passief.

Actief door offers te brengen, naar de tempels te gaan, gebeden uit te spreken. Je hoopt zo de gunst van de goden te winnen en dus voorspoed.

Je kunt ook heel **passief** zijn: je bent nu eenmaal in een bepaalde kaste geboren en daar doe je verder weinig aan. Door jouw deel van het leven en door het lijden te aanvaarden, hoop je in een volgend leven in een hogere kaste te reïncarneren.

In het Hindoeïsme worden deze twee richtingen de 'katschool' of 'aapschool' genoemd.

Dat verschil kun je zien bij jonge katjes en jonge aapjes. **Dia.**

Een jong katje wordt door de moeder in zijn nekval gepakt en zo versleept. Het jonge katje is **passief** en laat zich dragen.

Een jong aapje klemt zich **actief** aan de moeder vast aan de buik of de vacht van zijn moeder. Ook tijdens de grootste sprongen van de moeder gebeurt er niets: het klemt zich goed vast. En zo moet het aapje er zelf voor zorgen dat het niet valt.

Een 'katschool' en een 'aapschool'. Passief en actief.

Wij kennen deze twee 'scholen' ook in Nederland.

Er zijn kerken waar alle nadruk gelegd wordt op de 'uitverkiezing'. Daar wordt gezegd, dat het geloof een geschenk van God is. Een geschenk.

En een geschenk moet je krijgen.

Daar kun je verder weinig aan doen. Je moet afwachten of je het krijgt.

Zo moet je dus ook afwachten of je het geloof krijgt.

Op zo'n manier kun je natuurlijk heel passief worden. Lijdzaam.

Maar daardoor ook angstig, onzeker: krijg ik het wel? Is het wel voor mij?

En als je met die vraag naar je leven kijkt en je zwakheden ziet, kom je vaak tot de conclusie: het is niet voor mij! Anders zou ik wel veranderd zijn. Wedergeboren.

Veel mensen leven zo in een kramp en zijn in grote onzekerheid gestorven.

De katschool.

Er zijn ook kerken waar alle nadruk op bekering wordt gelegd. Jij moet een keus maken. Jij moet geloven. Jij moet je leven **actief** veranderen. Stille tijd nemen. Je hebt een vrije wil en je moet zelf bewust voor Jezus kiezen.

Daar is een woord als 'uitverkiezing' bijna uit den boze.
De aapschool.

Het lijkt wel alsof de Dordtse Leerregels met dit probleem worstelen. Is het alleen maar genade, een geschenk van God, en dus afwachten óf is het de mens, die actief moet kiezen? Heeft de mens een vrije wil of niet?

Als het alleen aan de mens ligt, doe je aan God tekort en aan zijn genade.

Als het alleen aan God ligt, dan doe je tekort aan de mens. Alsof de mens een dom blok hout is, die zich alleen maar kan laten verslepen en zelf niet kan nadenken of kiezen.

Het geheim is, dat beiden waar zijn.

Het zijn twee kanten van dezelfde munt.

Dia.

Van Gods kant is het genade. Van onze kant geloof.

Dia

Van Gods kant heet de verandering van een mens 'wedergeboorte'.

Van onze kant heet dat 'bekering'.

Die vernieuwing van ons leven helemaal Gods werk. 100%.

Maar tegelijk is het ook helemaal onze verantwoordelijkheid. 100%.

Dat lijkt onlogisch. En dat is het in zekere zin ook.

Want $100\% + 100\% = 200\%$. Maar dat kan niet. Want 100% is het maximum. En toch is het waar. Zoals God uit drie personen bestaat. De Vader en de Zoon en de Heilige Geest. En toch is God één God. Het is de logica van de liefde, die één maakt, maar die je niet kunt narekenen.

Hoe word je gelukkig in je huwelijk?

Door allebei liefde te geven aan de ander. Allebei 100%.

Het woordje 'uitverkiezing' wil vooral zeggen, dat de liefde tussen God en mens bij God is begonnen.

In 1Johannes staat het zo: "God heeft ons eerst liefgehad".

Dia.

Eerst. Dat heeft hij vooral door Jezus laten zien.

En door de warmte van zijn liefde zijn wij hem lief gaan hebben.

Maar het begon bij hem.

Dat zie je door heel de bijbel heen.

Als Adam en Eva gezondigd hebben, als zij God wantrouwen, voor hem wegvlugten, dan is het de HERE, die de Hof van Eden binnenkomt en de mens roept: "Adam waar ben je!??".

Hij roept Abraham weg uit een donker heidendom.

Hij roept Israël weg bij de afgoden.

Hij roept zijn volk keer op keer op om de zonde los te laten.

Jezus roept ons op om Hem te volgen. Om te geloven. Ons te bekeren.

Het begint bij de God die roept. Die ons aanspreekt.

Maar tegelijk maakt hij de mens door die roeping ook heel actief. Hij stelt de mens voor 100% verantwoordelijk voor de keuzes, die de mens maakt. Hij behandelt ons als mensen, niet als dieren of stukken hout. Mensen met een hart. Mensen die kunnen kiezen en liefhebben. Mensen met een geweten. Die naar zichzelf kunnen kijken en dan zelf zien wat zij goed doen en wat ze verkeerd doen.

Dat zie je mooi bij Petrus.

Op een keer vraagt Jezus aan zijn leerlingen wie de mensen zeggen dat hij is.

Zij zeggen dan: sommige mensen zeggen, dat u Elia bent. Anderen: Jeremia.

Weer anderen: een groot profeet".

Dan vraagt Jezus: "Maar wie zeggen jullie dat ik ben?".

En dan zegt Petrus spontaan: "U bent de Messias, de zoon van de levende God".

Weet u wat Jezus dan zegt?

Zegt Jezus: "Prima, Petrus, dat heb je goed gezien!"?

Nee, helemaal niet.

Hij zegt: "Gelukkig ben je, Simon Barjona, want dit is je niet door mensen van vlees en bloed geopenbaard, maar door je Vader in de hemel".

Sommige mensen hebben een hekel aan de Dordtse Leerregels.

Die vinden, dat die Leerregels mensen passief maakt. Lijdzaam.

Onzeker. Zoals de leer over de uitverkiezing mensen passief maakt.

Maar dat klopt gewoon niet.

Ja, het is waar, dat het geloof een gave van God is. Hij begint. Zijn liefdeskeus is de bron. Maar tegelijk leggen de Leerregels alle

nadruk op de roeping van God om ons nu actief naar hem toe te keren. Om te luisteren.

Het is allebei.

Zoals een drenkeling gered wordt die in het water ligt.

Een man op de kant heeft een reddingsboei gepakt en gooit die naar de man in het water. Daar begint het. Maar die drenkeling in het water moet die reddingsboei nu ook wel vastpakken.

Dat roept hij ook van de kant: “Houd die reddingsboei vast! Hoor je me!?? Houd die reddingsboei vast!!”.

Daarom wordt ook de gelijkenis aangehaald van de zaaier.

We hebben hem gelezen.

Een gelijkenis over het Koninkrijk van God.

En het gaat daar over de grote vraag: “Hoe kom je dat Koninkrijk binnen?”.

Dat was voor mensen in die dagen de grote vraag: ‘Hoe ontvang ik eeuwig leven?’.

Denk aan de rijke jongeling.

Die komt ook met deze vraag bij Jezus: “Hoe ontvang ik eeuwig leven?”.

Hoe kom ik in Gods Koninkrijk?

Dat is een vraag die in onze tijd minder vaak klinkt.

In onze tijd is er weinig geloof meer in een leven na dit leven. In leven na de dood. De grote vraag is nu veel meer: ‘Is er wel leven vóór de dood?’.

Zelfs in ons zeer welvarende Nederland.

Daarom zijn we erg bezig om ons leven nú zo paradijselijk mogelijk te maken. Zijn we druk met eten en drinken, kleding, goed betalende carrière, mooie reizen, sportschool....

En natuurlijk mag je ook in dit leven gelukkig willen zijn. Niets mis mee.

Maar er zijn **twee grote gevaren**. Minstens twee.

Het **eerste** is, dat je het daardoor niet kunt verdragen als je leven wat minder gelukkig is. Als je huwelijk ook dalen kent. Als je tegen de slechte kanten van je man of vrouw of vrienden aanloopt. Als je kinderen niet zo succesvol zijn als je zou willen. Als het op je werk tegenvalt. Als je in de kerk tegen zwakheden aanloopt. En als je ziek bent, dan moeten de artsen je beter maken.

Want je moet nu gelukkig zijn. Je hebt maar één leven.

En je staat voor de loodzware opdracht om je eigen leven op eigen kracht gelukkig te maken. En anderen moeten ook weten, dat je echt gelukkig bent. Je etaleert je geluk op Facebook of . Kent u de spreuk van Omdenken nog: “Het leven zou perfect zijn, als ik niet zo’n perfectionist was”.

Het **tweede** is dit: dat je niet meer denkt aan het geluk, dat achter de horizon ligt. Het nieuwe leven na de dood. Het Koninkrijk dat Jezus belooft. Want je wilt nú gelukkig zijn. En of dat Koninkrijk er is, ja, dat weet je niet. Daar geloof je niet in.

In de dagen van de Dordtse Synode was deze vraag nog wel heel actueel. Mensen geloofden in het leven na de dood. In de hemel en de hel.

En niet alleen omdat de Bijbel daarover vertelde.

Het leven zelf stelde die vraag.

Want het leven van elke dag was vaak zwaar. Het werd beheerst door ziekten. Door vroeg sterven. Veel baby’s stierven al in het eerste levensjaar. De dood was altijd dichtbij. En mensen worstelden daarmee. Stelden de vraag van de rijke jongeling heel vaak: ‘Hoe ontvang ik het eeuwige leven?’.

Jezus vertelt daarom die gelijkenis van de zaaier.

Dia.

En wat is zijn antwoord?

Hij zegt: ‘Dat Koninkrijk ga je binnen door te luisteren. Door te horen. Actief te horen’.

Dat is natuurlijk wel vreemd.

Hoe kun je nu een koninkrijk binnengaan door te horen. Te luisteren?

Een koninkrijk bouw je op. Steen voor steen.

Of een koninkrijk ga je binnen door geweld. Door een sterk leger en glanzende wapens. Met atoomwapens kun je je wil opleggen.

Of verovert een koninkrijk door slimme politiek en knappe redevoeringen. Door mensen naar jou te laten luisteren.

Door af te luisteren en door het hacken van websites.

Jezus zegt: je gaat dat Koninkrijk binnen door te luisteren. Luisteren naar de woorden van God. Door te horen.

Daarmee besluit hij ook de gelijkenis: “Laat wie oren heeft goed luisteren!”.

Heel kort:

De zaaier is God.

Het zaad is het evangelie over Jezus. De woorden van God.

En dat zaad blijkt heel erg krachtig te zijn.

Als dat zaad in goede aarde valt, dan kan het zelfs honderdvoudig vrucht opbrengen.

Honderdvoudig!

Dat was in die dagen ongelofelijk veel.

Zaad is heel sterk.

Ik las het verhaal over een man, die op een begraafplaats liep. Hij bezocht het graf van zijn vrouw. Hij liep tussen de graven door. Sommigen waren al meer dan een eeuw oud. Opeens liep hij langs een graf waarvan de granieten plaat wat open lag. Je kon door een brede kier in het graf kijken als je wilde.

Hoe kon dat?

Doordat er een sterke tak tussen het graf en de granieten plaat was gegroeid. Er was blijkbaar een eikeltje in het graf gekomen en dat eikeltje was gaan wortelschieten en gaan groeien. Steeds groter. En de takken van dat beginnende eikenboompje waren zo sterk, dat het de zware granieten plaat omhoog had getild en naar buiten groeide.

Zo sterk is zaad.

Zo sterk is ook de boodschap over zijn Koninkrijk, dat komt. Woorden over het licht en de kracht van dat Koninkrijk. Dat Koninkrijk zal het leven genezen. Er zal vrede zijn en blijdschap. Leven in het licht. Vergeving. Alle kwaad zal weggedaan worden. Vernietigd.

En de boodschap over dat Koninkrijk, vertelt Jezus, zal over de hele aarde verspreid worden. Uitgezaaid. Verkondigd.

Het begint dus bij God.

Maar moet je eens kijken wat er nu allemaal gebeurt in de harten van de mensen die het horen! Die harten reageren.

Mensen horen de boodschap en reageren. Kiezen. Heel actief.

Maar sommigen mensen laten het meteen wegpikken door de vogels. Het zaad valt op de weg. Hard geworden door vele duizenden voetstappen. Ze horen het evangelie en laten het meteen vallen.

Sommigen zijn eerst heel enthousiast. Zijn blij met de boodschap. Maar het verdiept zich niet. Het blijft aan de oppervlakte. En als er lijden komt of tegenslag, dan laten ze het geloof los. Dat is het zaad, dat op een dun laagje grond valt.

Onder dat dunne laagje aarde zit harde rots. De wortels groeien, maar komen niet diep genoeg om water op te zuigen. De zon stijgt en de hitte van de zon laat de jonge plantjes uitdrogen en verschrompelen. Het lijden, vervolging, maakt dat ze het evangelie opgeven.

Anderen nemen het evangelie aan. Maar dan komen de verleidingen. Seks, drank, roem.... En het geloof wordt losgelaten. De jonge plantjes schieten wel wortel, maar om de plantjes heen groeien dorens en distels. Onkruid. En dat onkruid groeit sneller. Ze zuigen al het water op en nemen de zon weg. Ze verstikken de plantjes.

Weer anderen houden het evangelie vast. Een leven lang. Blijven vertrouwen. Leven naar hun geloof en dragen vrucht. Soms zelfs 100-voudig!

Zij zijn vruchtbare grond. Grond, die de woorden ontvangen en er iets mee doen.

Ziet u: het evangelie komt van God. Het is zijn Zoon, die voor ons sterft en onze koning is. Hij heeft ons eerst liefgehad.

Voor 100%.

Maar het evangelie over dat Koninkrijk komt in ons hart en maakt dat we gaan kiezen. Stelt ons verantwoordelijk. Voor 100%.

We zijn geen jonge aapjes. We zijn geen jonge katjes.

We zijn mensen met een hart.

We worden door God veranderd en tegelijk veranderen wij ook zelf.

We worden door de Geest opnieuw geboren. En tegelijk zijn wij het die ons bekeren.

Sterker: we worden door die Geest geroepen, opgeroepen om te geloven.

We worden dus niet passief gemaakt. Maar heel actief.

We leren dat we niet maar passief moeten afwachten.

We leren dat we actief moeten verwachten.

Uitzien naar het Koninkrijk en leven voor de Koning.

Amen.